

Izjava o etičkim standardima objavljivanja, autorstvu i izvornosti rada te postupku recenziranja

I. Izjava o etičkim standardima objavljivanja

Uzimajući u obzir smjernice za dobru praksu u objavljivanju znanstvenih časopisa koje preporuča udruženje *Odbor za etiku objavljivanja* (eng. *The Committee on Publication Ethics*, akr. COPE), uredništvo časopisa *Slovo* (u nastavku teksta: Uredništvo), glavni i odgovorni urednik te urednici pojedinih svezaka časopisa *Slovo* (u nastavku teksta: Urednici) iznose načela i standarde kojima se rukovode u radu s rukopisom koje Uredništvo zaprimi radi mogućega objavljivanja (u nastavku teksta: Rukopis):

1. Pošteno vrednovanje predanih rukopisa

Rukopis se vrednuje i o njemu se odlučuje isključivo na osnovi sadržaja.

Osobna i druga svojstva autora ne mogu biti osnova za odlučivanje o Rukopisu.

2. Povjerljivost

Urednici i Uredništvo Rukopise drže povjerljivim dokumentima te se tako prema njima i odnose, a isto se očekuje i od svih drugih osoba uključenih u postupak objavljivanja.

Podatke o Rukopisu, u nužnome i dovoljnome opsegu Urednici i Uredništvo otkrivaju jedino: autoru Rukopisa, recenzentima i potencijalnim recenzentima Rukopisa te, ako je potrebno, drugim suradnicima i savjetnicima Uredništva.

Recenzentima i potencijalnim recenzentima Rukopisa ne otkrivaju se podatci povezani s autorom Rukopisa.

3. Otkrivanje i sukob interesa

Osobe koje su u dodiru s Rukopisom – a posebice se to odnosi na Urednike – njegov sadržaj, ni u cjelini ni u dijelovima, ne smiju upotrijebiti u vlastitome istraživanju sve dok Rukopis nije objavljen. Iznimka je takva upotreba uz izričito pismeno odobrenje autora.

4. Odlučivanje o objavljivanju Rukopisa

Za odluku o objavljivanju pojedinih priloga odgovorno je isključivo Uredništvo. U iznimnim slučajevima, glavni i odgovorni urednik, ponajprije zbog pravnih propisa (npr. povezanih s klevetom, autorskim pravima, plagiranjem i drugim pravnim pitanjima) ima pravo donošenja konačne odluke, samostalno ili nakon savjetovanja s pojedinim članovima Uredništva, recenzentima i(li) pravnim savjetnicima.

Također, Uredništvo i Urednici časopisa od autora Rukopisa očekuju poštivanje sljedećih načela i standarda:

1. Standardi opisa izvornoga znanstvenog istraživanja

Autori Rukopisa koji donosi opis izvornog znanstvenog istraživanja trebaju provedeno istraživanje točno prikazati te vjerodostojno iznijeti njegovu važnost.

Osnovni podatci o istraživanju te svi ostali podatci važni za predmetno istraživanje trebaju biti izneseni detaljno i što je moguće točnije.

Rukopis treba sadržavati dovoljno podrobnosti i navoda (drugih) izvora da je moguće osigurati ponovno provođenje istoga istraživanja u svrhu provjere njegovih ishoda. Nije prihvatljivo navođenje netočnosti, pogotovo ako autor to čini svjesno i namjerno.

2. Izvornost sadržaja Rukopisa

Sadržaj Rukopisa treba biti izvoran, ranije neobjavljen i ne smije biti predan uredništvu ili uredniku drugoga nakladnika radi objavljivanja.

Ako se autor Rukopisa koristio djelima i(li) riječima drugog autora, prinos drugoga autora treba vjerodostojno iznijeti, primjereno obilježiti (npr. navodnicima u slučaju doslovnoga navoda) i potkrijepiti potpunim bibliografskim podatkom.

3. Višestruko, suvišno ili istodobno objavljivanje

Osim u iznimnim opravdanim okolnostima, očekuje se da autor o jednome svojem istraživanju ne objavljuje niz radova od kojih se svaki bavi malim dijelom tog istraživanja ili koji se tematski preklapaju.

Nije prihvatljivo da autor preda isti ili gotovo isti tekst, u cjelini ili dijelovima, uredništvima i(li) urednicima više nakladnika (časopisa ili knjiga), osim ako je tako prethodno dogovoreno sa svim uredništvima i(li) urednicima o kojima je riječ.

4. Otkrivanje i sukob interesa

Svi autori Rukopisa trebaju navesti svaki financijski ili drugi materijalni sukob interesa koji bi se mogao tumačiti kao utjecaj na sadržaj Rukopisa, posebno ishode izvornih znanstvenih tumačenja i njihova tumačenja.

Autor treba u Rukopisu jasno iznijeti sve izvore financijske potpore istraživanju čiji se opis donosi u Rukopisu i potpore samomu pisanju Rukopisa.

5. Pogreške u radovima objavljenima u časopisu *Slovo*

Ako autor otkrije pogrešku ili netočnost u svojem već objavljenom djelu, mora o tome odmah obavijesti glavnoga urednika časopisa i surađivati u tome da se rad, ako je potrebno, povuče ili da se na primjeren način u Časopisu objavi ispravak.

U slučajevima moguće ili dokazane znanstvene nesavjesnosti autora, plagijata ili drugog neetičnog postupka, nakladnik će Časopisa poduzeti mjere koje drži primjerenima kako bi najprije razjasnio situaciju, a potom popravio moguću štetu, što uključuje objavljivanje ispravka ili povlačenje već objavljenoga rada.

II. Izjava o autorstvu i izvornosti rada

_____ (ime i prezime jedinog/prvog autora)
_____ (afilijacija autora)
_____ (zemaljska adresa afilijacije autora)
_____ (e-adresa autora)

_____ (ime i prezime drugog autora)
_____ (afilijacija autora)
_____ (zemaljska adresa afilijacije autora)
_____ (e-adresa autora)

...

Ovime za rad predan uredništvu časopisa *Slovo* (u nastavku teksta: Rukopis)

_____ (datum predaje Rukopisa) naslovljen _____ -

_____ (naslov članka) (_____ (broj slovnih mjesta)) u dobroj vjeri izjavljujem:

- i) da je u potpunosti autorsko djelo osoba koje su potpisane kao autori
- ii) da je napisan u skladu s najvišim etičkim načelima znanstvenoga istraživanja i znanstvenoga publiciranja, a posebno se to odnosi na to
 - a) da ni u cijelosti ni u pojedinim dijelovima nije ranije objavljen
 - b) da ni u cijelosti ni u pojedinim dijelovima nije predan uredništvu drugoga nakladnika (časopisa ili knjige)
 - c) da su svi podaci, ishodi i tumačenja istraživanja koje autori Rukopisa prenose iz drugih radova preneseni vjerodostojno te da su takva mjesta primjereno obilježena (ponajprije točnim bibliografskim podacima)
- iii) da su sve osobe koje su sudjelovale u autorstvu rada (tj. u stvaranju nacрта rada te pisanju rada) navedene kao autori
- iv) da među autorima Rukopisa nisu navedene osobe koje nisu (dostatno) sudjelovale u autorstvu
- v) da je jasno izrečeno priznanje svim osobama koje su primjetno pridonijele istraživanju na osnovi kojega je napisan Rukopis ili u samome pisanju Rukopisa (npr. kao tehnička pomoć, u uređivanju, podrška u nekome obliku), no ne u mjeri da im pripada udio u autorstvu.

_____ (datum i mjesto)

Vlastoručan potpis autora:

(jedini/prvi autor)

(drugi autor)

...

Napomena: svi potpisani autori Rukopisa obvezni su potpisnici Izjave, a za jedan Rukopis prilaže se jedan ispunjen i potpisan obrazac Izjave.

III. Izjava o postupku recenziranja

Recenzenti i potencijalni recenzenti Rukopisa trebaju poštivati sljedeća načela i standarde:

1. Doprinos uređivačkim odlukama

Uloga je recenzenta da svojom stručnošću i ukupnim iskustvom u znanstvenome objavljivanju Uredništvu pomogne donijeti dobre uredničke odluke.

Ako je potrebno, recenzent pomaže i autorima poboljšati sadržaj njihovih rukopisa, redovito anonimno i posredstvom uredničke komunikacije.

2. Poštivanje rokova

Ako potencijalni recenzent kojemu se Uredništvo obratilo s molbom da vrednuje određeni rukopis sebe ne drži za to dostatno kvalificiranim ili nije siguran da će recenziju moći dovršiti i dostaviti je Uredništvu u očekivanom vremenskom roku, treba o tome obavijestiti Uredništvo u što je moguće kraćem roku.

3. Povjerljivost

U skladu s načelom povjerljivosti koje se odnosi na sve osobe uključene u uređivanje Časopisa, od recenzenata se i potencijalnih recenzenata očekuje da Rukopis koji im je dostavljen radi vrednovanja ne pokazuju osobama koje nisu Urednici niti o njima razgovaraju s osobama koje nisu Urednici. Iznimka je kada se to čini uz izričitu pisanu suglasnost glavnoga i odgovornoga urednika.

4. Objektivnost i jasnoća u argumentaciji recenzentove ocjene Rukopisa

Recenzenti u vrednovanju trebaju težiti objektivnosti te svoja stajališta i mišljenje o Rukopisu trebaju iznijeti jasno i argumentirano.

Recenzenti se trebaju potpuno kloniti iznošenja stavova i mišljenja o osobnim i drugim svojstvima autora.

5. Priznanje izvora

Ako recenzent neko objavljeno djelo drži važnim za sadržaj Rukopisa, a autor Rukopisa ga nije naveo u popisu literature niti ga je na neki drugi razvidan način uzeo u obzir, recenzent u okviru ocjene Rukopisa treba navesti točne bibliografske podatke djela o kojemu je riječ i barem ukratko obrazložiti njegovu važnost za sadržaja Rukopisa.

Ako recenzent drži da je određeni dio sadržaja Rukopisa (podatak, tumačenje, argument ili sl.) već objavljen u nekome radu istoga ili drugoga autora, a da to u Rukopisu nije primjereno obilježeno, očekuje se da takav svoj nalaz i(li) mišljenje navede u ocjeni Rukopisa te ga potkrijepi odgovarajućim navodima.

Također, ako recenzent drži da je sadržaj Rukopisa u dijelu ili cjelini sličan ili se preklapa sa sadržajem rukopisa koji je zaprimilo neko drugo uredništvo ili drugi urednik (časopisa ili knjige), očekuje se da recenzent to navede u svojoj ocjeni iznoseći odgovarajuće argumente za svoje mišljenje.

6. Otkrivanje i sukob interesa

Podacima i idejama dobivenim na povlaštenu način, zahvaljujući tomu što su recenzirali rukopis koji ih donosi, recenzenti se ni na koji način ne smiju koristiti za osobnu korist.

Potencijalni recenzenti ne bi trebali prihvatiti vrednovanje rukopisa s kojim su u sukobu interesa, poglavito ako je on povezan sa suradničkim i sličnim odnosima koje potencijalni

recenzent ima s istraživanjima ili istraživačima koji su konkurenti autoru rukopisa i njegovim istraživanjima.